

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3To/63/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119010415
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Štefan Novák, LL.M.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6119010415.4

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Nováka LL.M., a sudcov JUDr. Jána Deáka a Mgr. Jána Bednára v trestnej veci obžalovaného N. Z., pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona, prejednal na verejnom zasadnutí konanom dňa 2. júna 2020 odvolanie obžalovaného N. Z. a prokurátora Okresnej prokuratúry Banská Bystrica, proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 4T/39/2019 zo dňa 24.1.2020, a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. sa odvolania obžalovaného N. Z. a okresného prokurátora z a m i e t a j ú.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 4T/39/2019 zo dňa 24.1.2020, bol obžalovaný N. Z. uznaný vinným z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona, s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c), písm. e) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

dňa 22. 02. 2019 v čase medzi 10:00 a 11:30 hodine v D. D., na ul. K. XXXX/XX v byte svojich rodičov X. Z., narodeného XX.XX.XXXX a K. Z., narodenej XX. XX. XXXX sa týmto opakovane vyhrážal slovami „práve mi to došlo, poriešim to, zariadte sa, dám ti poslednú ranu, pozabíjam vás a zakopem, ste na rade“, čím takto svojím konaním vzbudil u svojich rodičov X. Z., narodeného XX. XX. XXXX a K. Z., narodenej XX. XX. XXXX, obaja trvalo bytom K. XXXX/XX, D. D., dôvodnú obavu o ich život a zdravie tým, že svoje vyhrážky uskutoční.

Za to mu okresný súd uložil podľa § 360 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, ods. 4 Tr. zák., § 37 písm. m) Tr. zák., trest odňatia slobody vo výmere 17 (sedemnást') mesiacov a pre výkon trestu odňatia slobody ho podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku podali odvolanie obžalovaný N. Z. a okresný prokurátor.

Obžalovaný odvolanie písomne odôvodnil jednak sám a jednak prostredníctvom obhajkyne. Obžalovaný v samostatnom odvolaní uviedol, že bol nezákonne odsúdený. Nebolo mu umožnené konfrontovať sa so svedkami na súde. V písomných dôvodoch uvedených obhajkyňou uviedol, že v priebehu trestného konania poukazovali na to, že nebolo dokázané že sa dopustil protiprávneho konania tak, ako sa mu kladie za vinu. Z vykonaných výsluchov poškodených X. Z. a K. Z., ako aj jeho samotného nevyplýva, že by sa dopustil nebezpečného vyhrážania spôsobom, ako je to uvedené v obžalobe. Poukázal, že z výsluchov poškodených z prípravného konania vyplýva, že poškodený X. Z. a K. Z. nevedeli nikdy presne zdefinovať, ako presne a v ktorom čase malo dôjsť k nebezpečnému vyhrážaniu z jeho strany. Obsah rozhovoru im nebol zrejмый a nerozumeli tomu, čo hovorí. Sám uvádzal, že určité

správanie vo vzťahu k poškodeným improvizoval, pričom nikdy nemal úmysel uskutočniť protiprávne konanie ani vzbudiť reálnu obavu o ich život alebo zdravie. Jeho záujmom bolo upozorniť poškodených na ich nevhodné správanie vo vzťahu k maloletým deťom brata, ktoré majú v opatere. Vyslovil názor, že súd sa s týmito skutočnosťami svedčiacimi v jeho prospech, pri rozhodovaní o jeho vine nevysporiadal. Má zato, že v písomnom odôvodnení rozsudku sú zväčša rekapitulované výsluchy poškodených z prípravného konania, ktoré súd berie za rozhodujúce pri uznaní jeho viny, pričom skutočnosti svedčiace v jeho prospech nie sú vyhodnotené ani vyvrátené. Tiež absentujú podrobnejšie hodnotiace úsudky, prečo súd rozhodol tak, ako rozhodol, a ktoré skutočnosti považoval za dokázané. Ďalej uviedol, že napadá aj priebeh hlavného pojednávania dňa 24.01.2020 počas vedenia výsluchu svedkov - poškodených K. Z. a X. Z., ktoré sa vykonali bez jeho prítomnosti v pojednávacej miestnosti. Pokiaľ ide o výšku trestnej sadzby, ktorá bola ustálená súdom prvého stupňa, poukazuje na to, že zo záverov znaleckého dokazovania - posudku znaleckej organizácie Psychiatrická nemocnica N. N. v N. vyplynulo, že trpí poruchou osobnosti s polymorfnými črtami - menej diferencovaná osobnosť schizotypovej štruktúry s dissociálnymi a závislými rysmi, depravovaná užívaním psychoaktívnych látok, preto mu mala byť priznaná podľa § 36 písm. c) Trestného zákona poľahčujúca okolnosť, že spáchal trestný čin v spojitosti s negatívnymi dôsledkami svojej choroby. Má za to, že dodatočné zistenie vážnej nevyliciteľnej choroby by mohlo mať vplyv na rozhodnutie podľa § 39 ods. 1 Trestného zákona. V ďalšom navrhol, výsluch svojho brata K. Z., jeho deti T. Z. a A. Z., ktorých navrhuje vypočuť ku skutočnostiam týkajúcim sa rodinných pomerov, najmä v byte poškodených, kde sa mal udiť skutok, pre ktorý je stíhaný. Konfrontáciu medzi ním a poškodenými K. Z. a X. Z. Vypočuť znalca K.. K. I., ktorý vypracoval znalecký posudok č. 26/2019, na podrobnejšie objasnenie skutočností uvedených v znaleckom posudku. Vypočuť predchádzajúceho obhajcu S.. K. H. a vyšetrovateľa v prípravnom konaní K.. K. J., ku skutočnostiam objasňujúcim priebeh prípravného konania. Záverom navrhol, aby odvolací súd z dôvodov podľa § 321 Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok v časti o výroku o vine a treste, a aby podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku vec vrátil prvostupňovému súdu, aby ju ten v potrebnom rozsahu znova prejednal a rozhodol.

Intervenujúca Okresná prokurátorka v písomnom odôvodnení odvolania uviedla, že odvolanie podáva, čo do výroku o treste, kedy bol obžalovanému uložený trest odňatia slobody a nebolo rozhodnuté o uložení ochranného opatrenia v zmysle § 73 ods. 2 písm. c) Trestného zákona, konkrétne ochranného liečenia protitoxikomanického ambulantnou formou. Poukázala, že ochranné opatrenie navrhol uložiť znalec K.. K. I., ktorý obžalovaného skúmal v prípravnom konaní. Zo záverov znaleckého posudku Znaleckej organizácii Psychiatrickej nemocnici N. N. v N., ktorý bol vypracovaný v konaní pred súdom, vyplýva, že pobyt obžalovaného na slobode je stále potenciálne nebezpečný, ak bude pokračovať v užívaní psychotropných látok. Záverom uviedla, že vo veci je zákonné uložiť obžalovanému okrem trestu aj ochranné opatrenie v zmysle § 73 ods. 2 písm. c) Trestného zákona, ochranné liečenie protitoxikomanické ambulantnou formou.

Zástupkyňa krajského prokurátora na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu uviedla, že zotrúva na podanom odvolaní. Poukázala, že na jednej strane znalec K.. I. navrhol obžalovanému uložiť ochranné protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou, avšak z druhého posudku znaleckej organizácie takýto návrh nevyplýva, pričom zo záverov ich posudku vyplýva, že pobyt obžalovaného na slobode je stále potenciálne nebezpečný, ak bude pokračovať v užívaní psychotropných látok. Navrhla vyhovieť odvolaniu a odvolanie obžalovaného zamietnuť ako nedôvodné.

Obhajkyňa obžalovaného na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu zotrúvavala na dôvodoch písomného odvolania a poukázala, že nebolo preukázané, že skutok sa stal, nebol správne posúdený po právnej stránke, nakoľko neboli naplnené znaky skutkovej podstaty trestného činu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 Tr. zák. Navrhla, aby súd napadnutý rozsudok zrušil a obžalovaného spod obžaloby oslobodil.

Obžalovaný na verejnom zasadnutí prehlásil, že je nevinný a navrhol, aby bol oslobodený spod obžaloby.

Krajský súd Banská Bystrica ako súd odvolací predtým ako začal plniť svoju preskúmvaciu povinnosť podľa § 317 ods. Tr. por. zistil, že odvolanie obžalovaného a prokurátora bolo podané včas, v lehote ustanovenej § 309 Tr. por., odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v súlade s § 307 ods. 1 písm. b) Tr. por., pričom nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späťvzatiu podaného odvolania v zmysle § 312 Tr. por. a preto odvolací súd nepostupoval podľa § 316 Tr. por..

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 Tr. por. alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3 Tr. por., preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, príhľadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. V tejto súvislosti zistil, že odvolania nie sú dôvodné.

Úvodom treba uviesť, že po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako i konania, ktoré mu predchádzalo, odvolací súd nezistil žiadne porušenie zákonných ustanovení, ktoré by mohli mať vplyv na správnosť a zákonnosť preskúmaného rozsudku v zmysle § 321 ods. 1 písm. a) Tr. por. Podľa zistenia odvolacieho súdu v priebehu trestného stíhania boli dodržané všetky podstatné procesné ustanovenia, najmä tie, ktoré majú zabezpečiť právo obžalovaného na obhajobu, ako i tie, ktoré majú zabezpečiť riadne objasnenie vecí. Pokiaľ obhajoba namieta, že poškodení boli na hlavnom pojednávaní vypočutí v neprítomnosti obžalovaného, odvolací súd konštatuje, že postup súdu prvého stupňa bol v súlade s ustanovením § 262 Tr. por., keď počas výsluchu poškodených, obžalovaného vylúčil z pojednávacej miestnosti, pričom obhajkyňa obžalovaného bola prítomná a malo právo klásť poškodenému otázky. Takže v danom prípade neboli porušené procesné práva obžalovaného.

Pokiaľ ide o samotný napadnutý rozsudok tak, ako bol písomne vyhotovený a doručený procesným stranám, tento spĺňa kritéria obsiahnuté v ustanovení § 168 ods. 1 Tr. por. Z jeho dôvodov je totiž zrejmé, ktoré skutočnosti vzal súd za preukázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa riadil pri vyhodnotení vykonaných dôkazov. V tejto súvislosti treba uviesť, že súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia dostatočným spôsobom vysvetlil, k akým zisteniam došiel na základe konkrétnych vykonaných dôkazov, ako tieto dôkazy hodnotil, a to nielen jednotlivo, ale i v ich vzájomných súvislostiach. Závery súdu prvého stupňa, ktoré v smere skutkových zistení z týchto dôkazov vyvodil, považuje odvolací súd za logické a zodpovedajúce vykonaným dôkazom. Na rozdiel od obhajoby odvolací senát krajského súdu dospel k záveru, že súd prvého stupňa postupoval v prerokúvanej veci tak, aby bol náležite zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na svoje rozhodnutie. Taktiež zistil, že všetky dôkazy v prerokúvanej veci boli získané zákonným spôsobom a súd prvého stupňa ich hodnotil jednotlivo aj v ich súhrne podľa svojho vnútorného presvedčenia, založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu tak, ako mu to ukladá ustanovenie § 2 ods. 12 Tr. por.

Primárne je potrebné uviesť, že žalovaného trestného činu podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. sa dopustí, kto sa inému vyhráža smrťou, ťažkou ujmu na zdraví alebo inou ťažkou ujmu takým spôsobom, že to môže vzbudiť dôvodnú obavu a spácha čin na chránenej osobe, ako aj osobe vyššieho veku. Objektívna stránka tohto trestného činu spočíva vo vyhrážkach páchatela inej osobe smrťou, ťažkou ujmu na zdraví alebo inou ťažkou ujmu, a to takým spôsobom, že to u takejto osoby môže vzbudiť dôvodnú obavu z ich uskutočnenia, pričom hrozba je spravidla vyjadrená výslovne. Pritom vždy treba brať do úvahy okolnosti konkrétneho prípadu a prihliadať aj na to, ako subjektívne pociťuje ujmu ten, voči ktorému vyhrážka smeruje. Kto sa považuje za chránenú osobu je upravené v ustanovení § 139 Tr. zák. Chránenou osobou sa rozumie blízka osoba, ktorou je príbuzný v priamom pokolení, osvojiteľ, osvojenec, súrodenec a manžel; iné osoby v rodinnom alebo obdobnom pomere sa pokladajú za navzájom blízke osoby len vtedy, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá právom pociťovala ako ujmu vlastnú. Chránenou osobou sa rozumie aj osoba vyššieho veku, staršia ako šesťdesiat rokov. Z hľadiska subjektívnej stránky sa pri tomto trestnom čine vyžaduje úmysel.

Pokiaľ ide o samotné odvolacie námietky obžalovaného vo vzťahu ku skutkovým zisteniam, tak tieto odvolací súd považoval za irelevantné. Obžalovaný popiera okolnosť, že by sa poškodeným K. Z. a X. Z. - svojim rodičom vyhrážal. Napriek výhradám obžalovaného, tak ako súd prvého stupňa, tak ani odvolací súd nemá pochybnosti o vierohodnosti výpovede poškodených K. Z. a X. Z.. Výpovede poškodených pokiaľ ide o podstatné okolnosti skutkového deja nemožno považovať za rozporné. Z výpovedí poškodených je totižto zistiteľné, že obžalovaný sa im opakovane pod vplyvom návykových látok vyhrážal smrťou, ktorá vyhrážka reálne vzbudila dôvodnú obavu o ich život a zdravie, za situácie, keď obžalovaný dokonca aj fyzicky napadol svojho otca. Skutočnosť, že obžalovaný je pod vplyvom návykových látok agresívny, je zistiteľné aj zo znaleckých posudkov z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria K. K. I., ako aj znaleckým posudkom vypracovaným znaleckou organizáciou

Psychiatrickou nemocnicou N. N. N.. Pokiaľ ide o otázku, či obžalovaný bol v čase spáchania skutku trestne zodpovedný, tak z predmetných posudkov je zistiteľné, že obžalovaný v čase spáchania skutku mohol rozpoznať nebezpečnosť svojho konania pre spoločnosť a jeho ovládacie schopnosti mohli byť ovplyvnené drogou ale vo forenzne nevýznamnej miere, pričom tento stav si privodil sám. V danom prípade, preto ani odvolací súd nezvážil u obžalovaného nepríčetnosť v čase spáchania trestného činu.

Krajský súd na základe vykonaného dokazovania súdom prvého stupňa dospel k záveru, že bolo bez akýchkoľvek rozumných pochybností preukázané, že skutok sa stal, tak ako je to uvedené vo výrokovvej časti napadnutého rozsudku a že ho spáchal obžalovaný N. Z.. Okresný súd správne kvalifikoval konanie obžalovaného ako prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona, s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c), písm. e) Trestného zákona, pretože sa poškodeným vyhrážal smrťou takým spôsobom, že to vzbudilo dôvodnú obavu a taký čin spáchal na chránených osobách - blízkych osobách a osobách vyššieho veku.

Pokiaľ ide o návrhy obhajoby na doplnenie dokazovania, tak odvolací súd sa z uvedenými návrhmi nestotožnil, keďže vo veci boli vykonané všetky dostupné dôkazy pre objektívne posúdenie veci a uvedené návrhy považuje za nadbytočné. Poškodený X. Z. bol na hlavnom pojednávaní súdu prvého stupňa vypočutý a K. Z. na hlavnom pojednávaní využila právo veci nevypovedať. Čo sa týka ďalších návrhov, tak tieto neboli predložené do skončenia hlavného pojednávania súdu prvého stupňa, pričom sa nejedná ani o skutočnosti, ktoré by neboli obhajobe známe pred skončením dokazovania na hlavnom pojednávaní.

Odvolací súd ďalej preskúmaval výrok o treste a zistil, že súd prvého stupňa pri ukladaní trestu správne prihliadol na všetky skutočnosti a zásady podľa § 34 Tr. zák. dôležité z hľadiska jeho ukladania, najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce a poľahčujúce okolnosti, osobu páchatela, jeho pomery a možnosti nápravy. K osobe obžalovaného bolo zistené, že doposiaľ bol 12 krát súdne trestaný, pričom v jednom prípade sa na neho hľadí akoby nebol odsúdený. Krajský súd konštatuje, že okresný súd správne obžalovanému nepriznal poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. c) Trestného zákona, že spáchal trestný čin v spojitosti s negatívnymi dôsledkami svojej choroby, ako sa domáhala obhajoba. V tejto súvislosti odvolací súd konštatuje, skutočnosť, že obžalovaný trpí poruchou osobnosti s polymorfnými črtami, nie je dôvodom na priznanie predmetnej poľahčujúcej okolnosti, keďže obžalovaný si tento stav navodil sám, a to dlhodobým užívaním drog, pričom napriek poučeniu liečebne, kde sa podrobil dlhodobej protitoxikomanickej liečby o tom, že ak bude pokračovať v užívaní drog, bude tak konať s plným vedomím a intoxikačné stavy si privodí nedbalostne. Táto skutočnosť vyplýva aj zo znaleckého posudku znaleckej organizácie Psychiatrickej nemocnice N. N. N.. Samotná závislosť obžalovaného, taktiež nie je ani dôvodom na aplikáciu inštitútu mimoriadneho zníženia trestu v zmysle ustanovenia § 39 Tr. zák., pretože u obžalovaného nebola zistená zmenšená príčetnosť. Krajský súd sa ďalej stotožnil so záverom okresného súdu, keď u obžalovaného prihliadol na príťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Trestného zákona, že už bol za trestný čin odsúdený. Obžalovanému za spáchanú trestnú činnosť podľa § 360 ods. 2 Tr. zák., hrozil trest odňatia slobody na 6 mesiacov až 3 roky. Podľa § 38 ods. 4 Tr. zák., ak prevažuje pomer príťažujúcich okolností, zvyšuje sa dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu. Na základe modifikovanej trestnej sadzby potom obžalovanému hrozil trest odňatia slobody na 16 mesiacov až 3 roky. Na základe rozvedeného je možné uzavrieť, že prvostupňový súd nepochybil pri ukladaní druhu trestu a jeho výmery keď mu uložil trest odňatia slobody v trvaní 17 mesiacov so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia. Takto uložený trest zodpovedá zásadám ukladania trestov ustanoveným v § 34 a § 38 Trestného zákona a takýto postih páchatela je adekvátny, zodpovedá požiadavkám zabezpečenia generálnej i individuálnej prevencie a takto uložený trest s ohľadom na vyššie uvedené okolnosti nie je možné považovať za neprimeraný a represívny.

Odvolací súd sa nestotožnil ani s návrhom prokurátorky, aby obžalovanému uložil aj ochranné liečenie protitoxikomanické ambulantnou formou. V tomto smere sa odvolací súd stotožnil s rozhodnutím okresného súdu, ktorý vychádzal zo záverov znaleckého posudku znaleckej organizácie Psychiatrickej nemocnice N. N. N., pretože zo záveru tohto znaleckého posudku vyplýva, že ďalšia ochranná liečba by už neplnila svoj účel, keďže obžalovaný v minulosti už absolvoval dlhý protitoxikomanický liečebný a resocializačný pobyt, pričom sa mu dostalo medicínskej pomoci a poučenia o problematike, že ak bude

pokračovať v užívaní drog, bude tak konať s plným vedomím a intoxikačné, či abstinenčné stavy si privodí nedbalostne. Teda je zrejme, že ochranné liečenie u obžalovaného by už nesplnilo svoj účel.

Na základe uvedených skutočností má krajský súd za to, že prvostupňový súd rozhodol správnym a zákonným spôsobom a preto odvolanie obžalovaného a prokurátora v zmysle ustanovenia § 319 ods. 1 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.